

OBSAH

Úvod.....	11
1 Ázia – meniaci sa obor (<i>Karol Kasala</i>)	13
1.1 Ázia ako najväčší a najrôznorodejší svetadiel	15
1.2 Ázia ako kultúrne jadro svetovej civilizácie.....	17
1.2.1 Judaizmus	18
1.2.2 Kresťanstvo	18
1.2.3 Islam	19
1.2.4 Hinduizmus a indické relígie	20
1.2.5 Budhizmus	22
1.2.6 Čínske synkretické náboženstvá: taoizmus a konfucianizmus	23
1.3 Ázia ako ekonomická veľmoc	24
1.3.1 Globalizácia svetovej ekonomiky a informačná spoločnosť	26
1.3.2 Ázijsko-pacifická oblasť a priestorové zmeny svetovej ekonomiky	27
1.3.3 Nová industrializácia ako cesta ekonomického rozvoja	29
2 Juhozápadná Ázia (<i>Daniel Gurňák</i>).....	31
2.1 Poloha a vymedzenie juhozápadnej Ázie	34
2.2 Prírodné špecifiká juhozápadnej Ázie	37
2.2.1 Geologický podklad a reliéf	37
2.2.2 Podnebie a vodstvo	40
2.2.3 Pôdny a vegetačný kryt.....	44
2.3 Špecifiká historicko-geografického vývoja juhozápadnej Ázie	46
2.3.1 Najstaršie obdobie – vznik vyspelých civilizácií.....	46
2.3.2 Juhozápadná Ázia na rozhraní starovekých civilizácií – vznik svetových náboženstiev	48
2.3.3 Juhozápadná Ázia od stredoveku do začiatku novoveku – centrum sveta islamu	51
2.3.4 Juhozápadná Ázia od raného novoveku do koloniálnej éry	56
2.3.5 Juhozápadná Ázia - ohnisko dodnes trvajúcich konfliktov	61
2.3.5.1 Konflikty Izraela a jeho susedov	62
2.3.5.2 Vývoj v oblasti Perzského zálivu	66

2.3.5.3	Vojny v Afganistane.....	68
2.4	Obyvateľstvo juhozápadnej Ázie.....	71
2.4.1	Počet, dynamika a rozmiestnenie obyvateľstva.....	71
2.4.2	Etnická a náboženská štruktúra obyvateľstva.....	77
2.4.3	Urbanizácia a sídla.....	81
2.5	Špecifiká hospodárstva krajín juhozápadnej Ázie.....	84
2.5.1	Ekonomická úroveň makroregiónu a jeho častí.....	84
2.5.2	Pôdohospodárstvo juhozápadnej Ázie.....	90
2.5.3	Ťažba nerastných surovín a priemysel v juhozápadnej Ázii.....	93
2.5.3.1	Ťažba a export ropy a zemného plynu v regióne juhozápadnej Ázie.....	95
2.5.4	Doprava a zahraničný obchod juhozápadnej Ázie.....	102
2.5.5	Služby, životná úroveň a cestovný ruch v juhozápadnej Ázii.....	106
2.6	Krajiny juhozápadnej Ázie a ich vybrané špecifiká.....	111
2.6.1	Turecko.....	111
2.6.2	Irán.....	113
2.6.3	Saudská Arábia.....	115
2.6.4	Izrael a okupované územia.....	116
2.6.5	Cyprus.....	118
2.6.6	Libanon, Jordánsko, Sýria.....	119
2.6.7	Štáty Perzského zálivu.....	122
2.6.8	Irak.....	124
2.6.9	Jemen.....	126
2.6.10	Afganistan.....	127
3	Južná Ázia (<i>Katarína Danielová, Ladislav Tolmáči</i>).....	129
3.1	Vymedzenie a poloha južnej Ázie.....	131
3.2	Prírodné špecifiká južnej Ázie.....	133
3.2.1	Geologický podklad a reliéf.....	133
3.2.1.1	Dekanská plošina.....	134
3.2.1.2	Himaláje a príľahlé pohoria.....	135
3.2.1.3	Indogangská nížina.....	138

3.2.1.4	Ostrovne územia	138
3.2.2	Podnebie a vodstvo	139
3.2.3	Pôdy, rastlinný kryt, živočíšstvo	150
3.3	Špecifiká historicko-geografického vývoja južnej Ázie	153
3.3.1	Počiatky osídlenia a prvé civilizácie, počiatky hinduizmu	153
3.3.2	Veľké ríše staroveku – vznik budhizmu a džinizmu	155
3.3.3	Stredoveká južná Ázia – šírenie islamu	157
3.3.4	Počiatky novoveku – éra Mogulov a silnejúci vplyv Európanov	158
3.3.5	Britská koloniálna nadvláda	160
3.3.6	Cesta k samostatnosti, indicko-pakistanský problém	163
3.4	Obyvateľstvo južnej Ázie	167
3.4.1	Počet, dynamika a rozmiestnenie obyvateľstva	167
3.4.2	Etnická a náboženská štruktúra obyvateľstva	171
3.4.3	Urbanizácia a sídla	175
3.5	Špecifiká hospodárstva krajín južnej Ázie	176
3.5.1	Ekonomická úroveň makroregiónu a jeho častí	177
3.5.2	Polnohospodárstvo južnej Ázie	178
3.5.3	Doprava a zahraničný obchod južnej Ázie	179
3.5.4	Služby, životná úroveň a cestovný ruch v južnej Ázii	180
3.6	Krajiny južnej Ázie a ich špecifiká	181
3.6.1	India	181
3.6.1.1	Vybrané problémy obyvateľstva Indie	183
3.6.1.2	Vybrané špecifiká hospodárstva Indie	186
3.6.1.3	Vybrané problémy regiónov Indie – Pandžáb	191
3.6.2	Pakistan	192
3.6.3	Bangladéš	194
3.6.4	Nepál	197
3.6.5	Srí Lanka	199
3.6.6	Bhután a Maldivy	201
4	Juhovýchodná Ázia (Katarína Danielová, Ladislav Tolmáči)	203
4.1	Vymedzenie a poloha juhovýchodnej Ázie	205

4.2	Prírodné špecifiká juhovýchodnej Ázie.....	207
4.2.1	Geologický podklad a reliéf	207
4.2.2	Podnebie a vodstvo	211
4.2.3	Pôdy, rastlinný kryt, živočíšstvo.....	215
4.3	Špecifiká historicko-geografického vývoja juhovýchodnej Ázie.....	220
4.3.1	Počiatky osídlenia a prvé civilizácie.....	220
4.3.2	Prvé ríše, vplyv Indie a Číny	222
4.3.3	Vplyv islamu	224
4.3.4	Nástup koloniálnych mocností	226
4.3.5	Nezávislosť, stabilizácia, nové združenia.....	229
4.4	Obyvateľstvo juhovýchodnej Ázie	236
4.4.1	Počet, dynamika a rozmiestnenie obyvateľstva.....	236
4.4.2	Etnická a náboženská štruktúra obyvateľstva.....	243
4.4.3	Urbanizácia a sídla.....	244
4.5	Špecifiká hospodárstva krajín juhovýchodnej Ázie.....	247
4.5.1	Ekonomická úroveň makroregiónu a jeho častí.....	248
4.5.2	Poľnohospodárstvo verus priemysel juhovýchodnej Ázie.....	250
4.5.3	Doprava a zahraničný obchod juhovýchodnej Ázie	252
4.5.4	Služby, životná úroveň a cestovný ruch v juhovýchodnej Ázii.....	252
4.6	Krajiny juhovýchodnej Ázie a ich špecifiká.....	254
4.6.1	Indonézia	254
4.6.2	Malajzia	258
4.6.3	Filipíny	262
4.6.4	Thajsko	264
4.6.5	Vietnam	266
4.6.6	Kambodža, Laos, Mjanmarsko	267
4.6.7	Singapur, Brunej, Východný Timor	268
5	Východná Ázia (<i>Katarína Danielová, Tibor Blažík</i>)	271
5.1	Poloha a vymedzenie východnej Ázie.....	273
5.2	Vybrané prírodné špecifiká východnej Ázie	275
5.2.1	Geologický podklad a reliéf	276

5.2.2	Podnebie a vodstvo	282
5.2.3	Pôdy, rastlinný kryt, živočíšstvo	287
5.3	Špecifiká historicko-geografického vývoja východnej Ázie (Daniel Gurňák)	290
5.3.1	Vznik a formovanie čínskej civilizácie od prehistórie k vytvoreniu jednotnej ríše	291
5.3.2	Východná Ázia od neskorého staroveku po koniec stredoveku	294
5.3.3	Východná Ázia v ranom novoveku	299
5.3.4	Východná Ázia v 20. storočí	303
5.4	Vybrané humánnogeografické špecifiká východnej Ázie (Daniel Gurňák, Karol Kasala)	313
5.4.1	Obyvateľstvo východnej Ázie	313
5.4.1.1	Dynamika a rozmiestnenie obyvateľstva	313
5.4.1.2	Etnická a náboženská štruktúra obyvateľstva	319
5.4.1.3	Urbanizácia a sídla	322
5.4.2	Hospodárstvo východnej Ázie	323
5.5	Geografia Číny (Tibor Blažík)	330
5.5.1	Poloha a vymedzenie Číny	332
5.5.2	Vybrané prírodné špecifiká Číny	335
5.5.3	Osobitosti historického vývoja	336
5.5.4	Problémy obyvateľstva, osídlenie	340
5.5.5	Súčasný problémy čínskej ekonomiky a spoločnosti	343
5.5.5.1	Hongkong, jedno z centier transformujúcej sa Číny	345
5.6	Geografia Japonska (Karol Kasala)	348
5.6.1	Poloha a vymedzenie Japonska	351
5.6.2	Vybrané prírodné špecifiká Japonska	353
5.6.3	Historický vývoj	357
5.6.4	Obyvateľstvo, osídlenie a kultúrne špecifiká	363
5.6.5	Transformácia ekonomiky a spoločnosti	373

5.6.5.1	Faktory ekonomického rastu Japonska po druhej svetovej vojne a poklesu v 90-tych rokoch 20. storočia	375
5.6.6	Hokkaido – marginalita, jej príčiny a dôsledky	387
5.7	Ostatné krajiny východnej Ázie (<i>Karol Kasala</i>)	393
5.7.1	Kórejská republika	393
5.7.2	Kórejská ľudovodemokratická republika	396
5.7.3	Taiwan	397
	Doslov	399
	Literatúra	401
	Zoznam príloh	409